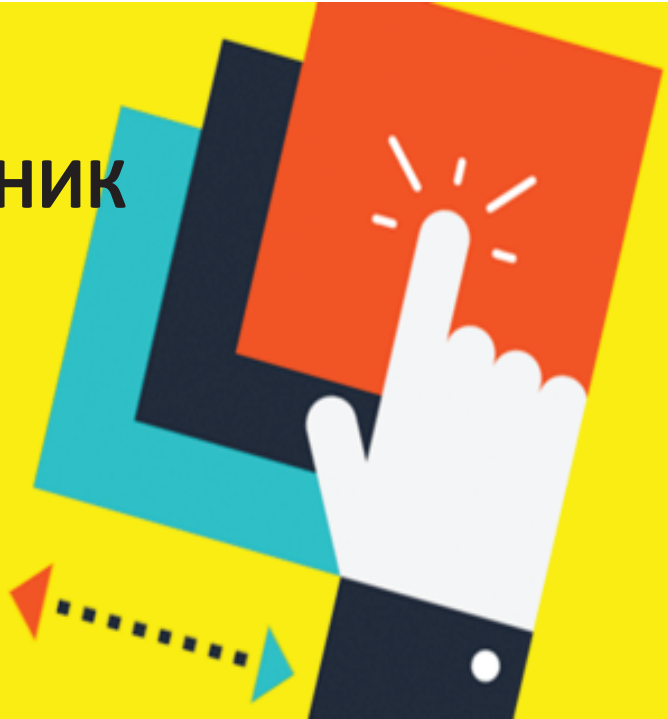

**#ЕУ
ЗА ТЕБЕ**

ПРИРУЧНИК

Размисли пре него ШТО КЛИКНЕШ

-ТЕКСТ ЛАК ЗА ЧИТАЊЕ-

Forum mladih sa invaliditetom
Youth with disabilities forum

FORUM NA MLAGA TUDA

Овај приручник је настао у оквиру пројекта "Млади са интелектуалним тешкоћама у свету интернета" који Удружење "На пола пута" реализује у партнерству са Црвеним крстом Панчево.

Подржан је од стране Форума младих са инвалидитетом у оквиру пројекта "Дигитална и медијска писменост младих са инвалидитетом/хендикепом", који се реализује у периоду јануар 2018-јун 2020. године, у оквиру програма Европске уније "Civil Society Facility and Media Programme" 2016/2017 год.

Партнер на пројекту је и Удружење студената са хендикепом, које нам пружа менторску подршку у реализацији пројекта.

УДРУЖЕЊЕ „НА ПОЛА ПУТА“

Вука Караџића 26, Панчево

телефон: 013/341-726

contact@napolaputa.org

www.napolaputa.org

За израду приручника коришћене су слике и симболи са сајта <http://symbolworld.org>.

Уредник: Катарина Тадић

Аутори: Ема Костић, Анђелка Сајевац, Ана Влчек, Даница Максимовић, Аћим Ристовски

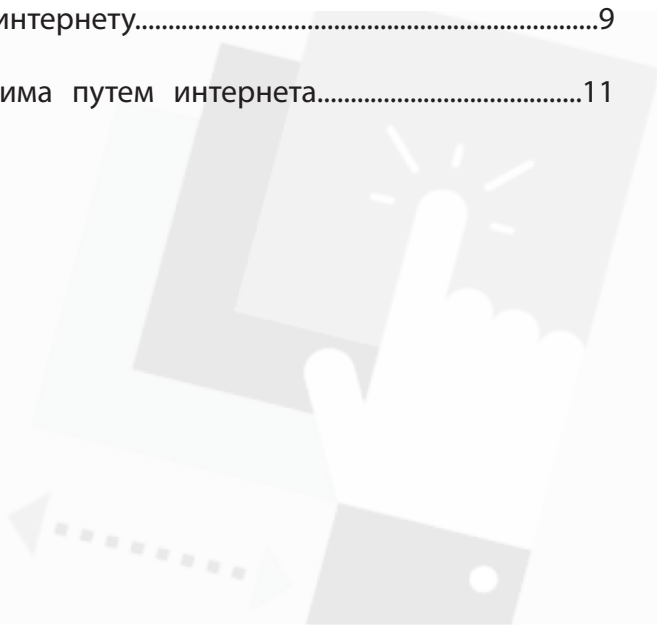
Штампа: Пан дигитал

Тираж: 700 примерака

Јун 2020.године

Садржај

Шта је интернет и како се користи интернет.....	2
Савети за правилно коришћење интернета.....	3
Друштвене мреже.....	4
Лични подаци и приватност на интернету.....	5
Лозинка.....	6
Опасне особе на интернету.....	6
Како се понашају опасне особе на интернету	7
Како препознати лажне профиле на интернету.....	7
Дописивање на интернету.....	8
Насиље на интернету.....	9
Трговина људима путем интернета.....	11

Шта је интернет?

Интернет је мрежа где можеш да:

Учиш

Тражиш посао

Слушаш музику

Гледаш филмове и серије

Разговараш са пријатељима и упознајеш
нове људе

Забављаш се

Како се интернет користи?

Интернет можеш да користиш путем:

Компјутера/ лап топа

Мобилног телефона

Таблета и телевизора

Савети за правилно коришћење интернета

Договори се са родитељима/старатељима колико ћеш времена проводити на интернету у току дана

Важно је да научиш како правилно да користиш интернет да би се осећао сигурно

Уколико не знаш правилно да користиш интернет, обрати се особи од поверења

Друштвене мреже

Друштвене мреже су места која служе за:

Комуникацију

Постављање фотографија и видео снимака

Продају и куповину

Прикупљање помоћи

Стицање знања

Најпопуларније друштвене мреже које људи користе су:

Фејсбук

Скајп

Инстаграм

Твитер

Јутјуб

Вајбер

Воцап

Коришћење друштвених мрежа је најчешће бесплатно

Лични подаци и приватност на интернету

Лични подаци су:

Име и презиме, датум рођења, кућна адреса, број телефона, адреса школе или посла, имејл адреса

Ове податке би требало да виде само твоји пријатељи на интернету

Уколико и непознати људи виде твоје податке на интернету, они то могу да искористе на лош начин

Уколико ниси сигуран око подешавања приватности на интернету, обрати се особи од поверења да ти помогне

Лозинка

Лозинка чува све твоје податке на интернету
Када правиш своју лозинку,

Користи комбинацију слова, бројева,
симбола и знакова

Што је лозинка дужа, теже ће је неко открити

Ако не можеш да је запамтиш,
напиши и стави на неко скривено место

Своју лозинку не говори другима,
осим особама од поверења

Опасне особе на интернету

То су људи који се крију
иза лажних профила на интернету

Они користе лажне податке
како би дошли до других особа

Уколико ти непозната особа пошаље
захтев за пријатељство, немој прихватати.

Увек провери да ли лично познајеш ту особу

Како се понашају опасне особе на интернету?

Испитујете о томе шта радиш, где излазиш, траже ти број телефона

Деле ти похвале и лепе речи

Траже ти да им пошаљеш своје фотографије или видео снимке

Траже ти да се упознате уживо, без присуства твојих пријатеља

Како препознати лажне профиле на интернету?

Иза лажних профила се крију особе које то заправо нису у стварности

Имају мали број својих фотографија
Фотографије које постављају су улешане

Имају мали број пријатеља
Користе лажне податке о себи
Ако видиш непознате људе
у листи његових пријатеља,
не прихватај захтев за пријатељство

Дописивање на интернету

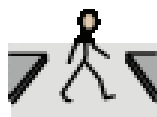
Пази са ким се дописујеш

Не започињи причу са непознатом особом
јер особе које не познајеш могу имати лоше
намере

Оно што не желиш да кажеш
непознатој особи на улици,
не дели ни са странцем преко интернета

Ако ти непозната особа пошаље непристојне поруке, фотографије или видео снимке, игнориши!
Ако настави да буде упорна, назови број 19833 како би је пријавила

Немој брисати садржаје из телефона или компјутера како би полиција могла лакше да пронађе особу која те узнемирава на интернету

Насиље на интернету појављује се када насилник:

Шаље узнемиравајуће поруке мобилним телефоном, имејлом или четом

Објављује лажне информације на интернету и вређа друге особе

ПЗОВИ 19833

Важно код насиља на интернету:

Може бити заступљено 24 сата сваког дана

Насиље на интернету можеш доживети док си код куће, у школи, на послу

Насилници на интернету крију своје праве податке и остају непознати

Трговина људима путем интернета

Трговци људима врше куповину,
продају и искоришћавање других људи како
би остварили корист

Трговци људима искоришћавају људе да:

Раде тешке послове за које не добијају плату

Краду или просе

Пружају сексуалне услуге за њих

Трговци могу прићи људима тако што:

На интернету нуде посао са високом платом

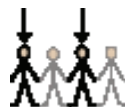

На интернету обећавају брак и лепу будућност

Ко су жртве трговине људима ?

Жртва трговине људима може бити свако

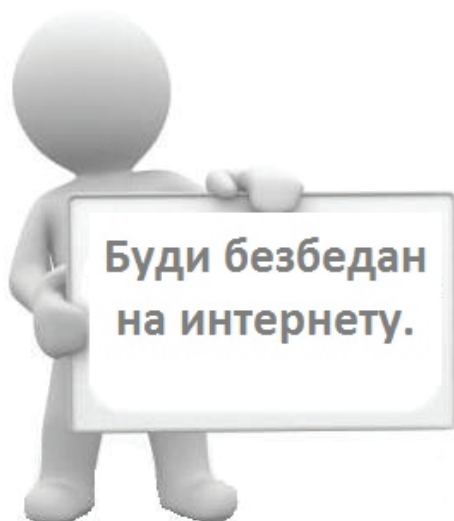

Ипак, најчешће су то:

Младе девојке и жене

Јаки и здрави мушкарци спремни за рад

Препознај опасност трговине људима

Не пристај на виђање са особама које си упознао на интернету јер могу бити опасне

Не улази у туђе аутомобиле на улици

Избегавај огласе на интернету који нуде високу плату и рад у другој држави

Ако ипак одлучиш да се јавиш на оглас за посао, провери да ли тај посао постоји у стварности

Док боравиш у другој држави, одржавај контакте са породицом и пријатељима

**АКО НАУЧИШ ПРАВИЛНО ДА КОРИСТИШ ИНТЕРНЕТ,
МОЖЕШ ДА УЖИВАШ И ДА СЕ ЗАБАВЉАШ !**

“Ова публикација објављена је уз финансијску помоћ Европске уније. За садржину ове публикације искључиво је одговорно Удружење “На пола пута” и та садржина нипошто не изражава званичне ставове Европске уније”.